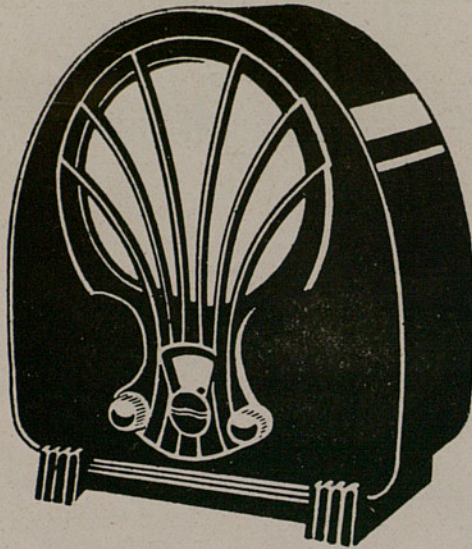

**BUTLLETI
DE
L'AVENÇ
OBRER
CATALÀ**

ARXIU HISTÒRIC
DE LA CIUTAT DE BARCELONA
HEMEROTECA

**BARCELONA
JUNY 1933**

PHILIPS

MODEL

830

Demaneu una demostració
al Representant Oficial

JOSEP PAYAROL

Sant Andreu, 108
BARCELONA

Vendes a llargs
terminis
a 4 pessetes
per setmana

Butlletí de L'Avenç Obrer Català

Adherit a l'Esquerra Republicana de Catalunya

Any I

Núm. 1

Tornem-hi!

Avui, en parlar des d'aquest lloc, després d'haver observat el comportament d'alguns socis, tenim de doldre'ns per un costat i repetir, per un altre, el que dèiem anteriorment quant a l'interès que tenim tots en fer del nostre Centre aquella entitat forta i exemplar que ens permeti de sentir un noble orgull.

Tenim de doldre'ns, primer, que quan al nostre Centre se celebra un acte, els nostres companys no procurin l'èxit que com a cosa nostra tenim de desitjar sempre, i més encara de l'existència d'algun que n'allunyi a d'altres, els quals, sense la pressió que la seva amistat exercita, es quedarien.

Tenim de repetir, després, que el Consell Directiu recomana amb gran interès — puix que és la solució eficient que permetrà corregir tot allò que ens desplaui — la col·laboració de tots els socis en els actes de tota mena que siguin organitzats i l'ajut amb el seu modest òbol a l'augment d'ingressos que permeti totes aquelles reformes que trobem a mancar.

El Consell Directiu ve treballant en el sentit de fer les coses ben fetes, però el seu esforç serà inútil si la seva actuació no és secundada per tots: hi haurà, per part dels nostres directors, molt bona voluntat, però sense el concurs de la resta de components de l'entitat, serà temps perdut en tot allò que es proposi.

.....?

A mitjans del passat abril, fem constar la data perquè es vegi que és recent, una simpatitzant d'Esquerra Republicana de Catalunya passà prop del rec i va oir com dues dones de parla castellana sostenien un viu diàleg en termes que tractaven al venerable President de Catalunya Francesc Macià de bandoler; deien del nostre Centre, «el café de la plaza del Comercio», que era el lloc on es reunien els pistolers i atracadors que capitaneja l'Escamot Dencàs i que tots érem uns... això, allò i el de més enllà.

No cal dir que la nostra simpatitzant les reprengué amb interès de fer-les-hi comprendre que obraven de molt mala manera dient mal dels homes i els costums del lloc on vivien, no essent, precisament, a casa seva o on varen néixer. Els aconsellà que si no es trobaven bé a Catalunya el més prudent que podien fer és anar-se'n a un altre indret d'Espanya on lliguessin més amb els costums i la manera d'ésser dels estadants i els mitjans de vida, enlloc de quedar-se a malparlar d'allà on troben un acolliment del qual no se'n fan mereixedors. Què passà? Que si la nostra companya no arriba a ésser prudent li fan pendre un bany sense treure's mica de roba.

Aquest cas i d'altres de semblants que no escassegen — mostra de la faisó que agraeixen els favors certes persones — diguem-ne — importades de províncies, o arribades sense que ningú les hagi demanat, perquè no hi podien viure unes, per egoisme les més, rebuts en la nostra regió hospitalària on, a part de no haver-se'ls fet befa ni cap mena de mal, han trobat hospitals i sanatoris — que paguem nosaltres — on puguin guarir-se de nafres que no volem conèixer i escoles on instruir llurs fills que es formen al costat dels nostres perquè en un demà futur puguin estimar-nos com a germans i enorgullir-se d'haver conviscut amb nosaltres i d'haver obtingut una cultura que d'altra manera difícilment posseïrien.

I aquesta paga no és la prova de gratitud que nosaltres esperàvem! Quant n'és lluny!

Volem considerar un moment les coses a l'inrevés, és a dir: que nosaltres vivim a províncies. Què passaria si parléssim malament el castellà? Si, agosarats, diguéssim mal dels costums o toquéssim malament la guitarra, les castanyoles o el «pandero», què passaria? Indubtablement que ens declararien el «boicot» i ens obligarien a emigrar-ne. Lògicament això tindríem de fer nosaltres, també; mai ho farem, però, vers aquells que són veritables amics de la nostra terra, respectuosos vers tot allò que porta el segell de genuïna catalanitat;

peró vers aquells que, com les dones que han motivat aquestes ratlles, es porten d'una manera indecent, contra aquests intrusos indesitjables, tenim d'aixecar guerra sense treva fins que s'allunyin d'un fogar on només hi volen introduir la llavor de la discòrdia.

Catalunya és noble!

Catalunya és demòcrata!

Catalunya és humanitària!

Però contra els lladres i els traïdors sap fer justícia castigant les seves infàmes.

Visca Catalunya! Visca l'Esquerra Republicana!

Pati dels tarongers

Solemnement declinen les quatre hores
d'una tarda autumnal que és tofa encís.
Pati dels tarongers vestit de gris
recull dels brolladors les veus sonores.

Les gàrgoles que en dalt cerquen les vores
—vestigis grats del temps esmunyadç—
mirant dels tarongers el verd concís
s'obliden que en el món passen les hores.

Suau recolliment del pati gòtic!...
Aquest misteri teu; què té d'hipnòtic
que es filtra pell endins ja de moment?

La teva majestat sublim, sagrada;
què té que qui t'ha vist una vegada
en ell viu ton record eternament?

J. PONS I MARTORELL

Vol rebre SIS lliçons de
PROVA GRATUITA
en l'especialitat que vostè
pensa dedicar-se? Sí!

Acudeixi a l' **Acadèmia**
Enciclopèdica
Aragó, 565 (S. M.)

i veurà com no ha perdut el seu temps
a l'aprofitar el que se li ofereix

Comerç - Idiomes - Batxillerat - Carreres especials

Educació...?

Manta vegada entre les amistats s'ha establert polèmica—amb moviment de braços i gest ampulós—sobre un afer de transcendència.

Parlar de la joventut i dels seus ritmes sexuals significa per ells una ironia o un sarcasme.

Mai he volgut sofrir les conseqüències d'aital procedir.

La meua suficiència, dictada per un esperit de bonhomia, m'ha dut directament a un esclat de proselitisme prou eficaç per a comprendre els demés.

Voldria que la teia lluminosa que marca la fita de perfecció col·lectiva esdevingués prou natural i compresa per tothom.

Si ésser revolucionari vol dir un bon xic més que canviar les coses de lloc, podem restar impassibles davant el problema que anem transcrivint? No!

Per ésser perfecte en ciutadania i assolir aquesta, tenim de viure amb preocupació, mai ésser indiferents a les idees i les gestes que es facin i es finguin de dur a terme.

He cregut necessari aquest petit incís, abans d'enfondir les arrels que en el seu si porta el tema.

Parlaven, els amics, amb brometa mossegaira, de fets viscuts o tramats en el traspàs de la pubertat a l'adolescència.

Cosa estranya; tots coincidien en el mateix:—manca d'educació—deien ells. Es evident, dic jo.

En el que ja no coincidien era en la forma de divulgar-la aquesta educació. Aquesta falla de la joventut pot influenciar-la l'esperit incomprensiu de la gent madura en els afers de la mateixa, i que és contagiosa a altres més purs d'aquest sentiment irredent que malmet la perfecció de l'ésser humà, mitjançant una cruesa adusta del que nivella la complexió sexual en el ritme vital de l'home. El sentiment esfereït que mostrem per encalçar un ésser caigut i no analir-lo, l'empeny vers una supressió mental, exercitant-lo en el vici per atenuar el mal que li mostrem.

La moral de l'individu, en aquest cercle, esdevé grisa. L'ésser bo o dolent es mixtifica segons el moment, provabilitats de vèncer el dolent.

Veiem cada dia escenes, els protagonistes de les quals no sobrepassen els 14 anys, d'individus que cerquen adalerats l'apropament carnal amb altres de més o menys edat—segons l'oportunitat—emprant, de vegades, una posició sodomítica; però veiem, a l'en-sems, els que essent majors d'edat, els indueixen a exercitar-se, ja

sia per mitjà de la paraula emesa amb tota intenció o bé fent ús de funestos exemples prou coneguts per no esmentar-los.

S'ha predicat la influència dels professors d'escoles per a subsanar aquest esperit deficient, però, nosaltres creiem que, ultrà aquesta influència, devem avantposar-hi la nostra per establir en conjunt una croada en aquest aspecte.

Ja sia propagant doctrines humanistes o per mitjà de l'acció directa en les normes de lliberació que tots sentim i desitgem assolir, per a inculcar-les en les passions que subjuguen l'ànim de la joventut.

Jo vos ho prego a vosaltres, homes de democràcia, que us interesseu en aquest problema fent-ne un estudi, i que treballem en el sentit de reconstitució social. Cal actuar pel bé de la col·lectivitat.

L'individualisme persistent fretura d'un gaudi, però hom s'adona després de la disbauxa d'energies emeses, que podrien esmerçar-se en altres coses més profitoses per satisfer els sentits creadors.

Altrament, si la nostra actuació no obeeix a aquest pla de major perfecció, potser serà hora d'ésser mereixedors de l'opressió de la consciència.

N.

Pensaments

de GÖTTE

■ Diu Hamann que la claretat consisteix en una encertada distribució de llum i ombra. Penseu-ho bé.

■ Tot és més senzill del que un hom pot pensar i més complicat del que un hom pot comprendre.

FÀBRICA I REPARACIÓ DE NINES

JOGUINES DE TOTES MENES

J O A N T O R R A S

CARRER DEL CLOT, 101

BARCELONA

El cas d'un sacerdot que vol fer moral política i cristiana

El senyor Clapés, sacerdot d'aquesta barriada, de tant en tant fa sortir uns fullets dedicats a les noies d'Acció feminal de Sant Andreu.

No són fullets perfumats amb productes Coty, ni solament amb perfums Myrurgia, però si llancen una petita fortor de cera de sacristia; vol dir que ne enganyen, que sabem d'on surten i endevinem on van.

El senyor Clapés és, com si diguéssim, el pastor espiritual d'aquesta Acció feminal, que tan bé acostuma escaure a un capellà, guardador gelós de les bones ànimes i fins i tot de les males animes: les aconsella, les alliona i les prepara a ben viure i a millor morir en gràcia del Déu que ens ha fet a tots, no pas iguals com volen suposar a Can Crosta, sinó una mica diferents uns dels altres.

I en aquests consells, que es publiquen en aquests fulls, estèrils com moltes accions per feminals que siguin, n'hi ha un — el que li ha escaigut el n.º 32—que dona «una raó per votar», i, naturalment, aquesta raó és que l'Esquerra té la culpa dels nous impostos esquerristes, de l'agreuament de la crisi, del desordre, dels atemptats, dels atracaments i de totes aquelles altres coses que tant ens neguitegen per obra i gràcia del matrimoni morganàtic entre la F. A. I., i la Santa Mare Església Catòlica, Apostòlica, Romana, Sucursal a Barcelona.

No, senyor Clapés, no; l'Esquerra potser haurà contribuït a què els que com vosté vivien dels treballs dels altres, ara hagin d'anar pensant en fer quelcom de profit si volen continuar vivint. L'Esquerra ha donat als infants menesterosos escoles per sanear llurs esperits i colònies escolars per sanear llurs cossos. L'Esquerra ha procurat que el contuberni d'Extremes esquerres amb Extremes dretes, no tingués altra conseqüència que el lliurament d'un asquerós fetus.

I a més, no parli gaire de moral esquerrista, o sinó, haurem de preguntar-li si la deixa de l'Alcoberro, era efectivament per fer alguna obra cultural, benèfica, etc., o bé per millorar una propietat en profit propi, fent una llarga butifarra a la moral cristiana de què tant es es vanten, burlant i escarnint l'última voluntat del mort i de qui el veïlla.

AMÉN

Les dones i l'excursionisme

Moltes vegades s'ha parlat de fomentar en la part feminal del nostre Centre l'amor a l'excursionisme, cosa que avui em mou a parlar-ne per ésser un tema que m'obsessiona constantment.

Quan en alguna de les nostres excursions per les properes muntanyes o per les llunyanes i alteroses serralades hem vist trescar-hi una donzella ha nascut en nosaltres una forta admiració que ens ha produït un goig inefable. I, conduïts per la força irresistible de l'atractiu espectacle hem amanyat la il·lusió de veure algun dia un estol de joves de Sant Andreu que, impulsades per un vibrant entusiasme i un vehement desig de veure una llum més clara i disfrutar els goigs de l'esperit que proporciona la contemplació de la Natura, es llancen a la muntanya a la recerca d'un goig desconegut que mou el cor i l'esperit en un nou ritme de neguitosa idealitat.

I per què, donant-nos a l'entusiasme, no tenim d'assajar la forma de desenvolupar la idea tal com li correspon? No ho intentarem pas en va! N'estem segurs. Encara que ens barrés el pas una barrera infranquejable, com ho sembla la realitat decepcionadora de veure que a Sant Andreu la dona no sent gaire l'amor a l'excursionisme, intentant-ho triomfariem. Però amb la condició de preocupar-nos-en seriosament creant l'ambient necessari que desvetlli en el pit de les nostres donzelles els grans sentiments de la Noblesa, la Llibertat i la Renovació. Cal començar la tasca perquè l'hora del triomf s'atanci: treballar mentres imaginem l'esplendorós deixondiment de l'espiritualitat femenina és l'única solució eficaç perquè poguem esperar la victòria.

J. M. CANALS

Pensaments

de LA BRUYÈRE

■ Ens cal treballar per a fer-nos dignes d'algun càrrec; la resta no ens pertoca, és cosa d'altri.

■ Un autor cal que rebí amb igual modèstia la lloança i la crítica que hom fa de les seves obres.

Anís Morera - Rom Manzanillo - Ponx Morera

Cartes d'un obrer

Car amic: En aquesta segona lletra glossaré la llibertat.

Els companys meus no han sapigut respondre d'una manera concreta quan els he fet la pregunta: què enteneu per llibertat? La llibertat és, a la seva manera d'entendre—segons he pogut deduir—la facultat de fer el que a cadascú convé, responent sempre a les pròpies necessitats. Entenent-t'ho així reclamen que les lleis es facin d'una manera que els deixi més lliures i restringeixin la lliure acció dels altres en certs aspectes. Tots volen llibertat que els afavoreixi.

Com pots veure, aquesta concepció de la llibertat ens fica en una mar de confusions i tothom discuteix i ningú es posa d'acord. Dificilment hom fa escoltar una explicació del què és la llibertat; no saben o no volen entendre-ho. L'altre dia vaig explicar a un dels més comprensius tot això: Què entenc per llibertat: la facultat de fer pel meu propi esforç qualsevol acte. Aquesta és la llibertat absoluta deixant de banda prejudicis morals de si l'acte que jo realitzo és bo o dolent.

L'home, però, no pot exercitar-se en aquesta facultat quan es situa a la societat humana; la vida de relació entre diversos homes limita la llibertat adés definida. La col·lectivitat dels homes guiada per l'experiència ha classificat els actes humans—impulsius o sentimentals o reflexius—en bons o dolents segons tendien a beneficiar l'espècie o a damnificar-la. Del raciocini que sol precedir a tota actuació n'ha dit adquirir un estat de consciència fent a l'home responsable dels fets que comporten l'acte realitzat. Aquesta responsabilitat era necessari excitar-la en l'exercici de tot el que millorés la comunitat i limitar-la en el procés contrari: a això es deu l'establiment del premi i del càstig. Però per a l'obtenció legítima del premi o càstig calia definir què era bo i dolent i quins actes mereixien major o menor premi o càstig. Això és l'origen de les lleis. Amb l'existència de les lleis l'home que viu dintre una col·lectivitat—nació, regió, municipi, etc.—té tanta llibertat com estatueixen les lleis que hi són vigents. Com que les formes de govern influeixen molt en la manera de fixar les lleis, això fa que en uns llocs els ciutadans siguin més lliures en uns aspectes de llurs actuacions que en altres indrets. Però això ja s'aparta del tema i ho deixo.

Fins a la pròxima.

Reb una abraçada de

FRANCESC MIRÓ

(Aquest treball no pot reproduir-se sencer, o fragmentàriament, sense el permís exclusiu del seu autor.)

Mig plorant i mig rient

■ Continuem parlant de la Lliga Catalana-Regionalista, ex!—Ens referirem a l'Excm. Sr. M. Vidal i Guardiola, qui tractà a la sucursal de la Lliga a la nostra barriada el tema: «La comèdia de l'atur forçós en el programa d'Esquerra Republicana de Catalunya».

Fa por pensar en el dia que aquesta «guardiola» es trenqui per un excés de bilis concentrada.

Ens agraden tant les «guardioles»!

Tintoreria Pons i Gallarza, 4 i 6

■ Es de doldre que un element de la Unió Socialista de Catalunya hagi gosat dir que els «escamots»—que amb tant d'encert sapigueren fer fracassar la primera de les dues darreres vagues—eren els defensors de la burgesia catalana.

Ara, si ell és un home de classe tan pulcre, podria deixar a disposició de l'Esquerra la seva acta de Diputat català, puix que la majoria de vots va conquerir-los gràcies a l'esforç dels elements que blasma.

Què li sembla Sr. Fronjosà?

Tintoreria Pons i Gallarza, 4 i 6

■ Una anècdota succeïda a un dels companys de L'Avenç:

«Per una d'aquelles coses tingué de portar un encàrrec a casa d'un diputat al Parlament Català.

En obrir-se-li la porta pregunta:

—Es aquí a casa el Sr....?

El nen que l'havia rebut féu:

—Sí, señor; es mi papá.

El nostre amic, fent acció d'entornar-se'n digué:

—Dec haver-me equivocat de casa; perdoni.

El nen protestà, així:

—No, señor; no se ha equivocado V.; el señor a quien se refiere es mi papá,

El company no tingué altre remei que deixar l'encàrrec i marxar indignat.»

I tot això sense comentaris per part nostra.

Tintoreria Pons i Gallarza, 4 i 6

Noticiari

Els nostres socis han d'haver rebut, en aquests moments, la següent lletra:

«L'Avenç Obrer Català.—Sant Andreu.

«Benvolgut consoci: Apropant-se les eleccions per a regidors i tenint aquestes una significació de molta transcendència, tant per l'esdevenidor de la nostra ciutat, com pels nostres ideals catalanistes i esquerrans, i el fet de què en aquesta lluita votin per primera vegada les dones, repercutirà amb una major quantitat de treball a esmerçar-hi i per això necessitem, més que mai, la col·laboració entusiasta i decidida dels nostres socis i amics, de manera que cada u pugui aportar-hi el seu esforç, així com també les seves iniciatives.

Si esteu disposat i podeu ajudar-nos a les tasques electorals i altres que tenim en projecte, us preguem vingueu al nostre estatge social qualsevol dia, de 9 a 11 de la nit, amb el fi d'inscriure-us i senyalar-vos el lloc que us correspondrà.

Us avancem les més cordials mercès i us saluda fraternalment—
EL CONSELL DIRECTIU»

Recordem a tots els socis que pertanyin a alguna entitat política d'una ideologia altra que la de l'Esquerra Republicana de Catalunya, que, complimentant l'acord de la darrera reunió general reglamentària, tenen un mes de coll per donar-se de baixa d'aquella o altrament el Consell Directiu tindrà de comptar-los com a baixa de L'Avenç Obrer Català.

Es deure de tots els socis comunicar a la Directiva del Centre les dades pertinents per a la recta aplicació de l'acord a què es refereix el paràgraf anterior.

Ball extraordinari

Dia 11, tarda i nit, ball extraordinari organitzat pels socis casats i dedicat als solters.

A la tarda s'executarà un escollit repertori de ballables antics a

PONX MORERA

càrrec de l'Orquestra Nois d'Olesa (Sales) i a la nit serà executat per la mateixa orquestra un selecte programa de ballables moderns.

Es d'esperar que els socis sabran dedicar llur atenció en aquest festival i que l'acte revestirà la importància d'una festa grossa.

Comissió de Cafè

Aquesta Comissió recomana a tots els socis que inutilitzin els tiquets que se'ls adjunten en servir-los les consumacions.

També avança que té en projecte, acceptat pel Consell Directiu, algunes variacions a la sala cafè que tenen de reportar avantatges als socis que tenen costum d'assistir-hi assíduament.

Entre elles s'hi compta el posar billars nous en un lloc que sigui més fàcil d'utilitzar-los.

Comissió Social

Segueixen els treballs d'organització d'una tómbola per tal de recaptar materials amb què socórrer a famílies menesteroses de la nostra barriada.

Tots els simpatitzants que tinguin gust de participar-hi són pregats d'adreçar-se a la Comissió Social de L'Avenç Obrer Català.

Comissió de Cultura

La Comissió de Cultura prega a tots els socis que li notifiquin les deficiències notades en els actes que hagi organitzat.

Els socis que no reben a son degut temps el butlletí cal que ho assabentin a la Comissió de Cultura perquè cuidi de subsanar tal deficiència.

Els que desitgin col·laborar a les pàgines del nostre portaveu són pregats d'entregar l'original a Comissió de Cultura els dimarts i dissabtes.

SECCIÓ DE TEATRE

Hom estudia el nou pla d'organització de la Secció de Teatre i l'abonament de les localitats per a la temporada vinent que començarà al setembre.

S'han escollit, ja, algunes de les primeres obres que hi seran representades, figurant-hi: «Seny i amor, amo i senyor», divertida comèdia original del popular saineter Avel·lí Artís; «Els Conscients», drama comptat entre els millors que deixà a la nostra literatura Ignasi Iglesias; «Els últims rovellats», de Lambert Escaler; i «La dama enamorada», de l'autor del «Cercle màgic», l'excel·lent escriptor Joan Puig i Ferrer.

XERRAMEQUES

L'èxit de les «Xerrameques» ha desvetllat un afany de noves activitats dintre la Comissió de Cultura que, comptant amb l'entusiasme engendrat pèr les converses al·ludides, vuurem prompte convertides en nous èxits de la Comissió. pel bon nom del nostre Avenç Obrer Català.

Socis: Atenció en la tasca de la Comissió de Cultura!

Dia 8.—Tema: «Intel·lectualisme i política».—Presentat per Francesc Miró; presidirà Antoni Clausell.

Dia 15.—Tema: «La supressió de consums».—Presentat per Dionís Mimó; presidirà Jaume Benet.

Dia 22.—Tema: «Cultura física».—Presentat per Joaquim Garrabella; presidirà Florenci Llenas.

Dia 29.—Tema: «El teatre».—Presentat per Miquel Nomen; presidirà Francesc Miró.

A part d'aquesta tanda hi ha torns demanats pel socis senyors: Joan Colomer, Alfons Peidró, Lluís Saladrigues, Joan Cordoní, Narcís Guerra, Pere Llussa i Joan Esteve.

Tots els socis que desitgin demanar torns a les «Xerrameques» poden adreçar-se a qualsevol membre de la Comissió de Cultura, però és millor que faci la petició per escrit.

Farmàcia - Laboratori - Centre d'Específics

Vintró Guardiola

Sals

Oxigenades

Sant Andreu, 125 - Llengua d'Oc, 2 - T. 52555

ARTEMIS

Direcció :
Assumpció Parellada

HORT NOU

Sant Andreu, 344
Telèfon 55612

**Protegiu
aquest
Butlletí**

**Anuncieu
en aquest
Butlletí**

**COL·LEGI ACADEMIA
DE CATALUNYA**

GLOT I SEQUIA COMTAL, I TEL. 51180

Dirigit pel mestre
D. Frederic Mensa Fàbregas

Comerç per a joves i majors d'edat

Aula especial per a Senyores
de Preparació, Comerç i
Mecanografia, de 4 a 6 nit

Taqui-Mecanografia, Idiomes
Dibuix Artístic, Linial i Mecà-
nic, Pintura i Decoració

Especialitats (ambdós sexes)

Segona Ensenyança, Batxi-
llera, Peritatges, Magisteri i
Carreres de l'Estat

Nostre principi : Amb el mí-
nim esforç el màxim profit

Fàbrica de Paraigües, Ombrel·les i Bastons

Sempre modern

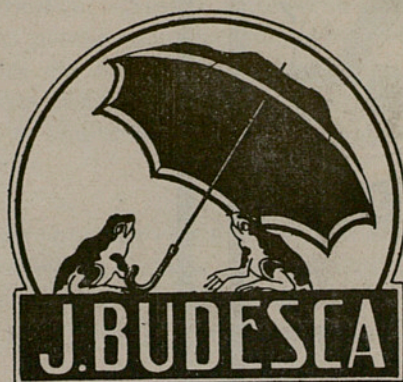
Bosses

Carteres

Maletes

Motxilles

i Hules

Perfums
de Marca

Venda a la
menuda

Articles per
a presents

Bastons per a
excursions
a 1'75 pessetes

Paraigües de
2'95 pessetes

CARRER DEL CLOT, 92 - BARCELONA - TEL. 50564

Important: Aquesta casa no té cap sucursal.

El millor sabó en pols

PAR

EL MILLOR SABÓ

“GRASAS y JABONES, S. A.”

Clot, 127 :-: Barcelona

GRAFIQUES BERTRAN - P. TRIOMF, 91 - BARCELONA